

Експрес-контрольна робота
з розділу ТАПС студента _____ н.в. _____
прізвище

Варіант №1

Основні принципи ведення бойових дій авіаційними підрозділами та частинами.

Варіант №2

Основні форми бойового застосування авіації Повітряних Сил.

Варіант №3

Види та форми бойових порядків авіаційних підрозділів та частин.

Варіант №4

Групи тактичного призначення у складі бойового порядку апч.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет підготовки офіцерів запасу Житомирського
військового інституту ім. С.П. Корольова
Кафедра тактики та загальновійськової підготовки

Групова заняття з дисципліни «Військова підготовка» Розділ «Тактика авіації Повітряних Сил»

Тема №2 „Основи бойового застосування авіаційних підрозділів і частин”

Заняття 2. „Суть і зміст бойової готовності авіаційних підрозділів і частин ”

I. Мета заняття.

- Вивчити основні терміни та положення про бойову готовність, ступені готовності до бойового польоту;
- Привити студентам почуття відповідальності за підтримку постійної високої бойової готовності авіаційних підрозділів та частин.

II. Навчальні питання.

- 1) Суть та зміст бойової готовності авіаційних підрозділів та частин.
- 2) Ступені готовності до бойового польоту

III. Література

1. Воєнна докторина України: Затв. Укз.Прзд. Укр. Від 15.06.2004р.
2. Біла книга 2007. "Оборонна політика України." Київ 2007
3. Державна програма розвитку ЗС України на 2006-2011рр._К.: МОУкраїни,2005
4. Наставлення з технічного забезпечення авіації ЗСУ (НТЗ-99). Книга 2. ІАЗ, (Частина перша). Стор. 16-17.
5. Советская военная энциклопедия. М. Воениздат. 1976г. т.1. Стр.511,521,544.
6. Советская военная энциклопедия. М. Воениздат. 1979г. т.7. Стр.539.
7. Інтернет , газети та інші джерела.
8. Журнали "Наука і оборона ", "Військо України". "Зарубежное военное обозрение"
- 9. Тактика авіації Повітряних Сил. Навчальний посібник. - Житомир:ЖВІ НАУ, 2009, с.45-51**

Питання №1 Суть і зміст бойової готовності апч

* Бойова готовність апчз - такий стан, в якому вони здатні організовано у встановлені терміни перейти з мирного на воєнне положення та успішно виконати бойові завдання в умовах активної протидії противника.

Зміст бойової готовності

* Бойова готовність *апчз* може бути представлена як єдиний комплекс трьох взаємопов'язаних компонентів:

- бойової здатності (боездатності) - головний компонент;

- бойової мобільності;

- бойової живучості.

Боездатність – здатність *алчз* вести бойові дії, виконувати бойові завдання. Вона є визначальним компонентом бойової готовності та найважливішою умовою, досягнення перемоги. Боездатність залежить від бойового досвіду екіпажів, та можливостей бойової авіаційної техніки. *Критерієм* боездатності може бути кількість уражених об'єктів, або збитих повітряних об'єктів збитих повітряних цілей, перевезених вантажів та ін..

Бойова мобільність – здатність *алчз* приводити себе у готовність до негайних дій в установлені терміни.

Критеріями бойової мобільності можуть бути час переходу з однієї ступені бойової готовності до іншої, а також терміни приведення авіаційних підрозділів та частин у готовність до польоту (від моменту отримання сигналу до зльоту).

Бойова живучість – це здатність *алчз* до тривалого ведення бойових дій в умовах використання усіх видів зброї та засобів РЕБ противника (тобто здатність зберігати боездатність та мобільність в умовах протидії противника).

Бойова готовність авіації залежить від ряду факторів, які знаходять різноманітне проявлення у залежності від обставин, характеру намічених бойових дій та умов базування. До таких основних факторів відносяться:

**Бойова здатність
(боєздатність)**

- укомплектованість авіаційних частин особовим складом та бойовою технікою;

- стан бойової техніки;

- рівень бойового досвіду льотного складу;

- мистецтво командирів з керування військами;

- наявність підготовлених органів та засобів управління;

забезпеченість матеріальними ресурсами;

- готовність основних та запасних аеродромів;

- вивчення досвіду застосування авіації в війнах і військових конфліктах;

- рівень морального стану та військової дисципліни о/с;

Бойова мобільність

-Ступінь відпрацьованості о/с строків приведення у готовність до виконання бойових завдань;

-Готовність чергових сил та засобів до негайних б.д.

-Строки приведення *алч* в готовність до польоту (від моменту подання сигналу до зльоту)

Бойова живучість

-Готовність основних та запасних аеродромів;

-Наявність на аеродромах укриттів для авіатехніки і особового складу;

-Наявність на аеродромах запасних ЗПС;

-Проведення заходів по охороні, обороні та маскуванню аеродромів.

В залежності від міжнародної обстановки, з метою постійного підтримування, а при необхідності підвищення бойової готовності *апчз*, встановлюються ступені бойової готовності.

Ступінь бойової готовності *апчз* - це стан *апчз*, з якого вони можуть підготуватись до виконання бойового завдання у встановлені терміни.

Для реалізації цих потреб у Збройних Силах України встановлені такі ступені бойової готовності:

- бойова готовність « Постійна »;

- бойова готовність « Підвищена »;

- бойова готовність « Військова загроза »;

- бойова готовність « Повна ».

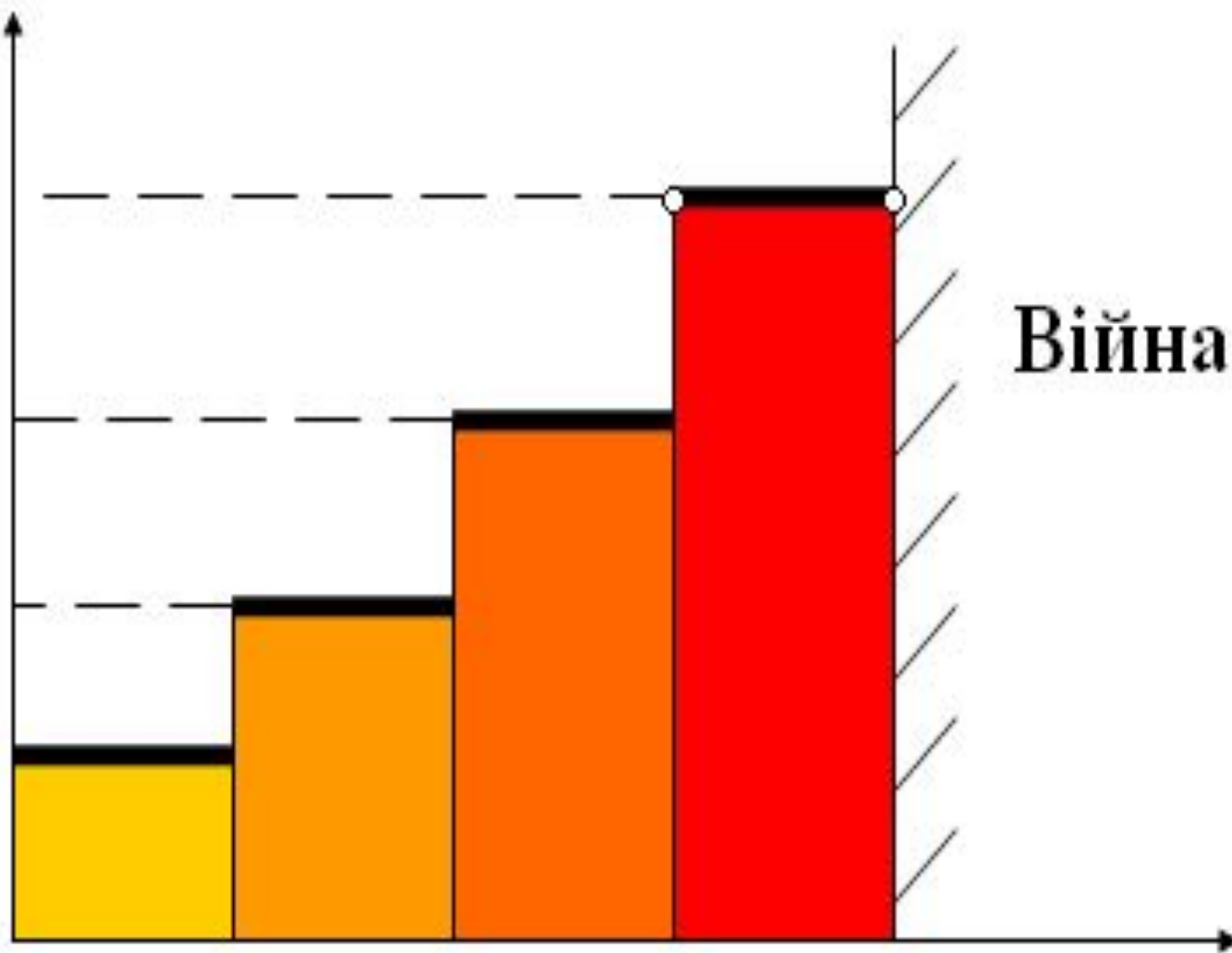
Рівень БГ

Повна

Військова
загроза

Підвищена

Постійна

M1

M2

M3

Міжнар.
обстановка

Війна

Бойова готовність «Постійна» - це такий стан апчз, при якому вони займаються повсякденною плановою діяльністю та здатні у мінімально скорочений термін перейти у вищу ступінь готовності.

При цій ступені бойової готовності можуть проводитися такі **заходи**:

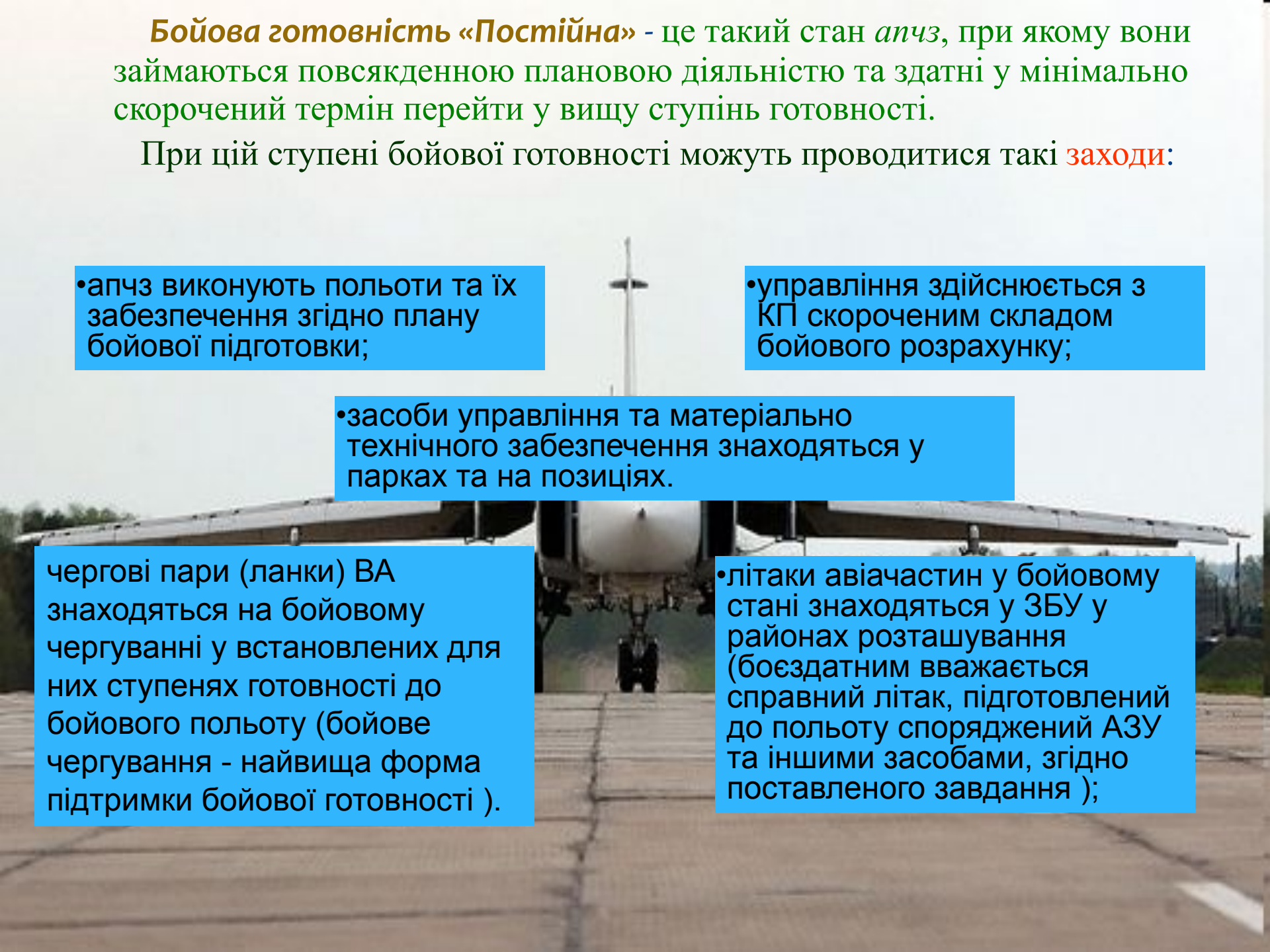
- апчз виконують польоти та їх забезпечення згідно плану бойової підготовки;

- управління здійснюється з КП скороченим складом бойового розрахунку;

- засоби управління та матеріально технічного забезпечення знаходяться у парках та на позиціях.

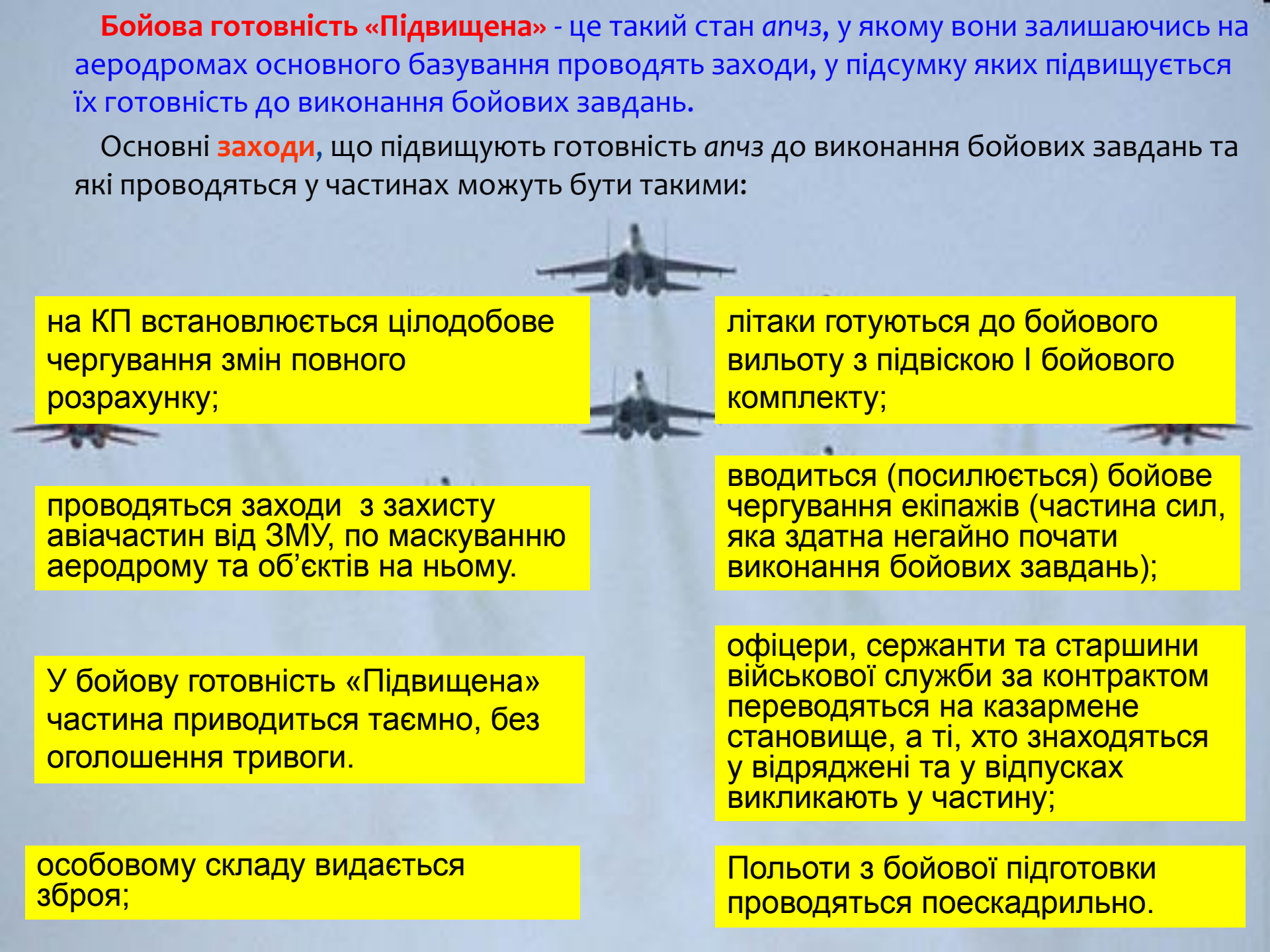
чергові пари (ланки) ВА знаходяться на бойовому чергуванні у встановлених для них ступенях готовності до бойового польоту (бойове чергування - найвища форма підтримки бойової готовності).

- літаки авіачастин у бойовому стані знаходяться у ЗБУ у районах розташування (боєздатним вважається справний літак, підготовлений до польоту споряджений АЗУ та іншими засобами, згідно поставленого завдання);

Бойова готовність «Підвищена» - це такий стан авіаційної частини, у якому вони залишаючись на аеродромах основного базування проводять заходи, у підсумку яких підвищується їх готовність до виконання бойових завдань.

Основні **заходи**, що підвищують готовність авіаційної частини до виконання бойових завдань та які проводяться у частинах можуть бути такими:

на КП встановлюється цілодобове чергування змін повного розрахунку;

літаки готуються до бойового вильоту з підвіскою І бойового комплекту;

проводяться заходи з захисту авіаційних частин від ЗМУ, по маскуванню аеродрому та об'єктів на ньому.

вводиться (посилюється) бойове чергування екіпажів (частина сил, яка здатна негайно почати виконання бойових завдань);

У бойову готовність «Підвищена» частина приводиться таємно, без оголошення тривоги.

офіцери, сержанти та старшини військової служби за контрактом переводяться на казармене становище, а ті, хто знаходяться у відрядженні та у відпусках викликають у частину;

особовому складу видається зброя;

Польоти з бойової підготовки проводяться поескадрильно.

Бойова готовність «Військова загроза» - це такий стан *апчз*, при якому вони підіймаються по «бойовій тривозі» та проводять заходи, що спрямовані на завершення їх підготовки до виконання бойових завдань на основних аеродромах та аеродромах розосередження. При цьому *апчз* частиною сил здатні негайно приступити до виконання бойових завдань.

Можуть впроваджуватися такі **заходи**:

посилюється бойове чергування літаків та засобів;

• авіаційні частини та частини (підрозділи) спец. військ і МТЗ доукомплектовуються до штатів воєнного часу;

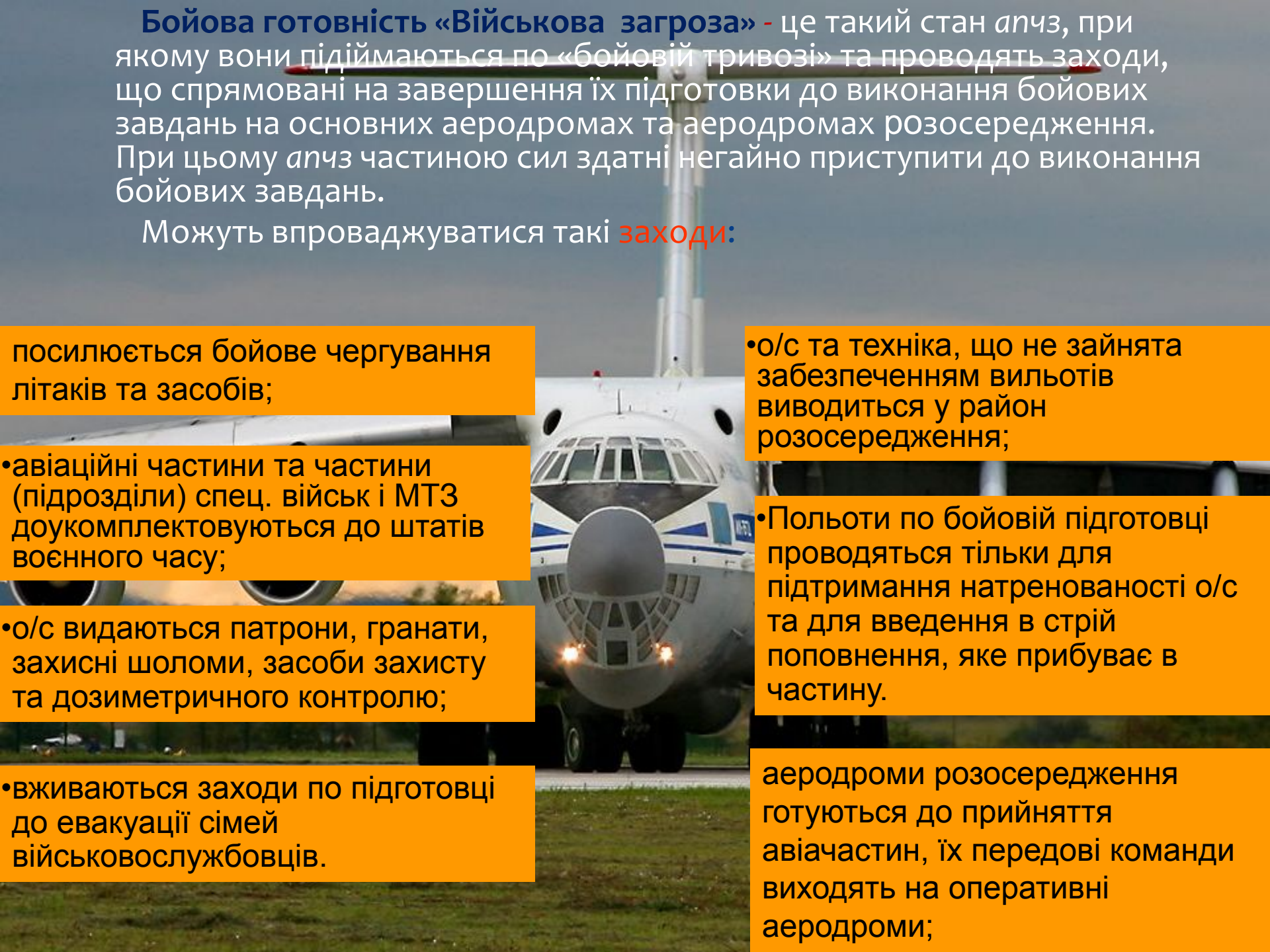
• о/с видаються патрони, гранати, захисні шоломи, засоби захисту та дозиметричного контролю;

• вживаються заходи по підготовці до евакуації сімей військовослужбовців.

• о/с та техніка, що не зайнята забезпеченням вильотів виводиться у район розосередження;

• Польоти по бойовій підготовці проводяться тільки для підтримання натренованості о/с та для введення в стрій поповнення, яке прибуває в частину.

аеродроми розосередження готуються до прийняття авіачастин, їх передові команди виходять на оперативні аеродроми;

Бойова готовність «Повна» - це такий стан *апчз*, при якому вони готові негайно приступити до виконання бойових завдань згідно зі своїм оперативним призначенням.

У бойову готовність «Повна» *апчз* приводяться по сигналу «Бойова тривога».

В цій ступені бойової готовності сили та засоби *апчз* можуть займати таке положення:

•о/с на робочих місцях: льотний склад у кабінах літаків, ІТС біля літаків, бойові розрахунки КП біля пультів керування;

засоби ураження знаходяться на літаках;

техніка забезпечення польотів - на встановлених місцях.

Питання №2 Ступені готовності до бойового польоту

З метою забезпечення своєчасного вильоту *апчз* на виконання бойових завдань, а також забезпечення чергування екіпажів, КП та засобів управління у мирний час в авіації ЗС встановлені чотири ступені готовності до бойового польоту.

Під ступенем готовності до бойового вильоту розуміється нормований стан АТ, екіпажів, технічних розрахунків, засобів наземного обслуговування та ПУ, що забезпечують виліт на виконання бойового завдання у встановлені терміни. Ступенями готовності до бойового вильоту є:

- перша готовність (готовність №1);

- друга готовність (готовність №2);

- третя готовність (готовність №3);

- четверта готовність (готовність №4).

Положення сил та засобів	Ступені готовності			
	№1	№2	№3	№4
Літаки (вертольоти)	Повністю підготовлені до бойового польоту (двигуни випробувані, ЛА дозаправленні, завантажені, ракети, бомби, контейнери з розвідувальним устаткуванням чи засобами РЕП підвішені, гармати заряджені, устаткування повністю підготовлено).		Заправлені, гармати заряджені, контейнери з розвідувальним устаткуванням або засобами РЕП підвішені, ракети та бомби підвішені або підготовлені до підвіски, зберігаються поблизу ЛА.	Підготовлені до бойового вильоту та знаходиться на стоянці чергових засобів або в сховищах, двигуни випробувані, перевірена працездатність всього устаткування заглушки, чохла, запобіжні чеки, захисні пристрої з КР не знято
Засоби запуску двигунів та передстартово го контролю	Підключені	Підготовлені для включення	Розташовані поблизу стоянки ЛА	Знаходиться поблизу літаків, підготовлені до роботи
Льотний склад	У кабінах	У спорядженні зі знятими захисними шоломами або без них знаходиться поряд із ЛА або в інших місцях, встановлених командиром	Знаходиться на заняттях, працює або відпочиває у місцях, встановлених командиром	Займається навчально-бойовою підготовкою або знаходиться на відпочинку
Технічний склад та спеціалісти наземних засобів забезпечення	Поряд з літаками (вертольотами)	У літаків (вертольотів) або в місцях встановлених командиром	Знаходяться на заняттях, працюють або відпочивають у місцях встановлених командиром, частина технічного складу чергує біля ЛА	Займається навчально-бойовою підготовкою, або знаходиться на відпочинку

Положення сил та засобів	Ступені готовності			
	№1	№2	№3	№4
<i>Особовий склад десанту або військ, що десантується чи перевозиться</i>	У кабінах	Знаходиться на готовності до посадки		
<i>Озброєння і техніка, що десантується чи перевозиться</i>	Завантажені у ЛА	Завантажені у ЛА		
<i>Розрахунки КП</i>	На робочих місцях	На робочих місцях	Чергова зміна на робочих місцях	Чергова зміна знаходиться в приміщенні ГПУ
<i>Засоби управління</i>	Ввімкнені та готові до негайного використання	Перевірені та готові до роботи		Перевірені та готові до включення
<i>Бортові і наземні радіостанції</i>	Ввімкнені на прийом			

Терміни вильоту екіпажів (підрозділів) з різних ступенів готовності до бойового польоту

Підрозділ	МиГ-29, Су-27			Ми-8, Ми-24		
	№1	№2	№3	№1	№2	№3
<i>Екіпаж, пара</i>	6	10	10	8	10	10
<i>Ланка</i>	8	14	14	10	12	12
<i>Ескадрилья</i>	12	20	20	14	16	16

ВИСНОВКИ

Бойова готовність авіаційних пілотованих частин - такий стан, в якому вони здатні організовано в установлені терміни перейти з мирного на воєнне положення та успішно виконати бойові завдання в умовах активної протидії противника;

У бойовій готовності військ, як у фокусі зосереджені величезні зусилля та матеріальні витрати держави, свідомість, бойова виучка та дисципліна усіх військовослужбовців, мистецтво командного складу у керуванні військами, та інше.

Знання основних понять та положень з бойової готовності дозволяє усіх авіаційним фахівцям приймати активну участь у підвищенні бойової готовності авіаційних пілотованих частин авіації ПС..

Завдання на самостійну роботу

Вивчити матеріал:

- * 1. Воєнна доктрина України: Затв. Укз.Прзд. Укр. Від 15.06.2004р.
- * 2. Біла книга 2007. "Оборонна політика України." Київ 2007
- * 3. Державна програма розвитку ЗС України на 2006-2011рр. _ К.:МО України,2005
- * 4. Наставлення з технічного забезпечення авіації ЗСУ (НТЗ-99). Книга 2. ІАЗ, (Частина перша). Стор. 16-17.
- * 5. Советская военная энциклопедия. М. Воениздат. 1976г. т.1. Стр.511,521,544.
- * 6. Советская военная энциклопедия. М. Воениздат. 1979г. т.7. Стр.539.
- * 7. Інтернет , газети та інші джерела.
- * 8. Журнали "Наука і оборона ", "Військо України". "Зарубежное военное обозрение"
- * 9. **Тактика авіації Повітряних Сил. Навчальний посібник. Житомир: ЖВІ НАУ, 2009, с.45-51.**